

ΣΑΒΒΑΣ ΓΩΓΟΣ-ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΕΤΡΑΚΟΥ,
ΛΕΞΙΚΟ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ:
ΟΡΟΙ, ΕΝΝΟΙΕΣ, ΠΡΟΣΩΠΑ
(Αθήνα: Εκδόσεις Μίλητος 2012, σ. 588)

Ιωάννα Καραμάνου

Εάν η λεξικογραφία είναι εγχείρημα γοητευτικό όσο και επίπονο, η συγκρότηση ενός λεξικού για το αρχαίο θέατρο, που αποτελούσε εδώ και καιρό desideratum, περιλαμβάνει ακόμη περισσότερες προκλήσεις όσο και δυσκολίες. Αναφορές σε πρόσωπα και όρους του αρχαίου θεάτρου εντοπίζονταν έως τώρα διάσπαρτες σε θεατρικά, αρχαιογνωστικά λεξικά και εγκυκλοπαιδείες, όπως, για παράδειγμα, στο έγκριτο λεξικό του P. Pavis, *Dictionnaire du Théâtre*. Dunod: Paris 1996³ (στην ελληνική: *Λεξικό του Θεάτρου*, επιμ. Κ. Γεωργουσόπουλος, μτφρ. Α. Στρουμπούλη, Gutenberg: Αθήνα 2006), στο εύχρηστο λεξικό των P. Hartnoll – P. Found, *The Concise Oxford Companion to the Theatre*. Oxford University Press: Oxford 1992², σε αρκετά λήμματα του περίφημου *Oxford Classical Dictionary* (επιμ. S. Hornblower – A. Spawforth-E. Eidinow, Oxford University Press: Oxford 2012⁴), στην παλαιά αλλά πάντοτε πολύτιμη *Realencyclopädie der classischen Altertumswissenschaft* (επιμ. A. Pauly-G. Wissowa, J.B. Metzler: Stuttgart 1894-1980) και στη σύγχρονη εκδοχή της *Der neue Pauly* (επιμ. H. Cancik – H. Schneider, J.B. Metzler: Stuttgart 1996-2003). Ακολουθώντας, το *Λεξικό του Αρχαίου Θεάτρου*, ως προϊόν ενδεδειγμένο και μακρόχρονης ενασχόλησης των καθηγητών Σάββα Γώγου και Κυριακής Πετράκου, έρχεται να καλύψει με ιδιαίτερη επιτυχία ένα σημαντικό κενό στην έρευνα της θεατρολογίας και των κλασικών σπουδών.

Το στίγμα της μεθοδολογικής προσέγγισης και τιθάσευσης του πλούσιου και ποικιλόμορφου υλικού δίνεται εύγλωττα και νηφάλια στις πρώτες σειρές του προλόγου (σ. 9): «Η αναζήτηση της ιστορικής αλήθειας και πραγματικότητας του αρχαίου θεάτρου και, συνεπώς, η κατά το δυνατόν αντικειμενικότερη προσέγγισή του απαιτούν διεξοδική έρευνα και μελέτη των υπαρχουσών φιλολογικών, ιστορικών και αρχαιολογικών πηγών. Παράλληλα η κριτική μέθοδος οφείλει να διακρίνει το γνήσιο από το νόθο, το έγκυρο από το φανταστικό και να χρησιμοποιεί ορθολογικά επιχειρήματα. Αναμφίβολα το υλικό που μας προσφέρεται για να σχηματίσουμε την εικόνα της αρχαίας θεατρικής πραγματικότητας, δηλαδή να ανασυνθέσουμε την προέλευση της τραγωδίας, του σατυρικού δράματος και της κωμωδίας, την εξελικτική πο-